

18.06.2021 nr 4-8/21/1156-1

ÜLDKORRALDUSLIK ETTEKIRJUTUS

Transpordiameti lennundusteenistuse direktor teeb talle Transpordiameti peadirektori 28.04.2021 käskkirjaga nr 1.1-1/21/251 antud volituste piires ja haldusmenetluse seaduse § 51 lõike 2, lennundusseaduse § 7 lõike 5, majandus- ja taristuministri 26.03.2015 määruse nr 24 „Riigisisised lennureeglid ja erandid ning erisused komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012 sätestatud lennureeglitest” (edaspidi lennureeglid), Vabariigi Valitsuse määruse nr 240 „Eesti õhuruumi kasutamine ja lennuliikluse teenindamine Tallinna lennuinfopiirkonnas“, majandus- ja taristuministri 03.12.2020 määruse nr 82 „Transpordiameti põhimäärus“ § 7 lõike 1 punkti 5 ja § 7 lõike 2 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 alusel üldkorraldusliku ettekirjutuse.

Seoses mehitamata õhusõidukite oluliselt suurenenud käitamisega ning 24. mail 2019. aastal jõustunud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 järkjärguliseks kohaldamiseks Eestis ning seniks kuni siseriiklik regulatsioon on Euroopa Liidu õigusega vastavusse viidud, on vajalik mehitamata õhusõidukite käitamise võimaldamiseks ning ohutuse tagamiseks teha mehitamata õhusõidukite lennutegevusega tegelevatele isikutele üldkorralduslik ettekirjutus, millega kehtestatakse tingimused mehitamata õhusõidukite süsteemide käitamiseks Tallinna lennuinfopiirkonnas üleminekuperioodil.

Üldkorraldusliku ettekirjutuse tegemise eesmärk on võimaldada mehitamata õhusõidukite käitamine kuni geograafiliste piirkondade kehtestamiseni, tagades sealjuures võimalikult tõhusalt ohutus nii õhus kui maa peal, et ei seataks mehitamata õhusõidukite hooletu või vastutustundetu käitamise tõttu ohtu inimeste elu, tervist ega vara. Õhusõidukite, sh mehitamata õhusõidukite, käitamisel tuleb lähtuda lennundusseadusest, majandus- ja taristuministri 26.03.2015 määruse nr 24 „Riigisisised lennureeglid ja erandid ning erisused komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012 sätestatud lennureeglitest”, Vabariigi Valitsuse määruse nr 240 „Eesti õhuruumi kasutamine ja lennuliikluse teenindamine Tallinna lennuinfopiirkonnas“ (edaspidi õhuruumi määrus) ning komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2019/947.

Vastavalt lennureeglitele võib kontrollitavas õhuruumis, lennuinfotsoonis ning mittekontrollitavas õhuruumis kõrgemal kui 500 jalga mehitamata õhusõidukit käitada lennundusseaduse § 51 lõike 1 kohase ühekordse loa alusel. Mittekontrollitavas õhuruumis madalamal kui 500 jalga maa- või veepinnast nii, et see ei ohustaks inimesi, vara ja teisi

õhusõidukeid. Lennureeglites siseriiklikult lubatud maksimaalne kõrgus 500 jalga (150 meetrit) on vastuolus komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 nõudega, mis lubab avatud kategoorias mehitamata õhusõidukite käitamise kuni kõrguseni 120 meetrit. Käesoleva üldkorraldusliku ettekirjutusega kõrvaldatakse see vastuolo.

Kui mehitamata õhusõiduki käitaja ei täida eelpool nimetatud õigusaktides sätestatud tingimusi, vastutab ta lennundusseaduse § 60¹⁴ kohaselt lennureeglite rikkumise eest.

Adressaadid:

Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajad ja kaugpiloodid kui lennutegevusega tegelevad isikud.

Üldkorraldusliku ettekirjutuse täitmise tähtaeg:

1. Üldkorralduslik ettekirjutus jõustub selle allakirjutamisel.
2. Üldkorralduslik ettekirjutus kuulub täitmisele alates 1. juulist 2021. a.

Üldkorraldusliku ettekirjutuse sisu:

§ 1. Üldsätted

- 1) Mehitamata õhusõiduk on õhusõiduk, mis lendab või on projekteeritud lendamiseks autonoomselt või kaugjuhtimisel nii, et selle pardal ei ole pilooti.
- 2) Mehitamata õhusõiduki süsteem on mehitamata õhusõiduk ja selle kaugjuhtimisseadmed.
- 3) Mehitamata õhusõidukite käitamine on lennutegevus, milleks on vajalik vastavus komisjoni rakendusmäärusele 2019/947 või lennureeglite § 7 lõike 2 kohaselt ühekordne luba.
- 4) Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja on juriidiline või füüsiline isik, kes käitab või kavatsseb käitada üht või mitut mehitamata õhusõiduki süsteemi.
- 5) Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloot on füüsiline isik, kelle ülesanne on mehitamata õhusõiduki süsteemi ohutu juhtimine manuaalsete juhtimisseadmete abil, või automaatjuhtimisel lendava mehitamata õhusõiduki süsteemi puhul selle lennutrajektoori jälgimine ning valmisolek igal ajal sekkuda ja lennutrajektoori muuta.
- 6) Mehitamata õhusõiduki käitajal ja kaugpiloodil on kohustus olla kursis üldkorralduslikus ettekirjutuses nimetatud õigusaktidega, samuti lennundusteabekogumiku, selle lisade ja kehtivate NOTAM-teadetega.
- 7) Mehitamata õhusõidukit ei tohi käitada joobeseisundis, hooletult ega vastutustundetult, mille tagajärjel võib sattuda ohtu inimeste elu, tervis, vara või teised õhuruumi kasutajad.

§ 2. Tingimused mehitamata õhusõidukite süsteemide käitamiseks kontrollitavas õhuruumis, infotsoonis ning mittekontrollitavas õhuruumis kõrgemal kui 120 meetrit maapinnast

- (1) Mehitamata õhusõiduki käitamiseks kontrollitavas õhuruumis, infotsoonis ning

mittekontrollitavas õhuruumis kõrgemal kui 120 meetrit maapinnast on kaks menetlust:

- 1) Transpordiameti ühekordse loa menetlus,
- 2) mehitamata õhusõiduki käitamise kooskõlastamise menetlus vastavalt ühekordse loa tingimustele.

(2) Kontrollitavas õhuruumis, infotsoonis ning mittekontrollitavas õhuruumis kõrgemal kui 120 meetrit maapinnast on Transpordiameti ühekordse loa kohustus. Ühekordse loa saamiseks tuleb Transpordiametile esitada Transpordiameti vormil digitaalselt allkirjastatud taotlus. Vastavalt lennundusseaduse § 51 lõikele 5 tuleb Transpordiameti ühekordse loa taotluse läbivaatamise eest tasuda riigilõivu, mille suurus riigilõivuseaduse § 168 kohaselt on 45 eurot.

(3) Seoses komisjoni rakendusmääruse 2019/947 kohaldumisega väljastab Transpordiamet ühekordseid lubasid kehtivusega kuni 31.12.2021.

(4) Ühekordse loa taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid füüsilise isiku puhul:

- 1) taotleja nimi;
- 2) isikukood;
- 3) elukoht;
- 4) telefoninumber, millelt mehitamata õhusõiduki käitajaga on võimalik operatiivselt ühendust saada;
- 5) e-posti aadress.

(5) Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid juriidilise isiku puhul:

- 1) taotleja nimi;
- 2) kaugpilootide nimed koos isikukoodidega;
- 3) registrikood;
- 4) aadress;
- 5) telefoninumber, millelt mehitamata õhusõiduki käitajaga on võimalik operatiivselt ühendust saada;
- 6) e-posti aadress.

(6) Mehitamata õhusõiduki käitamiseks vajaliku kooskõlastuse taotlemiseks peab esitama taotluse Transpordiametile.

(7) Taotluses peavad olema esitatud kõik järgnevad andmed:

- 1) käitamise asukoht - ala koordinaadid vormingus kraad, minut, sekund või keskpunkti koordinaadid raadiusega. Taotlusele lisatakse kaart;
- 2) käitamise eesmärk;
- 3) soovitud maksimaalne kõrgus maapinnast;
- 4) käitamise ajavahemik (kuupäev, alguse ja lõpu kellaaeg);
- 5) tagavaraplaan ohutuse tagamiseks juhuks, kui mehitamata õhusõiduk juhitavuse kaotab;

(8) Kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtajad on järgmised:

- 1) kui mehitamata õhusõidukit soovitakse käitada madalamal kui 120 meetrit õhuruumi osas, kus on nõutud Transpordiameti luba, tuleb Transpordiametile esitada taotlus vähemalt kolm tööpäeva

enne planeeritavat lendu;

2) kui mehitamata õhusõidukit soovitakse käitada kõrgemal kui 120 meetrit, tuleb Transpordiametile esitada taotlus vähemalt seitse tööpäeva enne planeeritavat lendu.

(9) Transpordiameti väljastatud luba või kooskõlastus ei anna automaatselt õigust mehitamata õhusõiduki käitamiseks ürituste ja rahvakogunemiste kohal. Käitaja vastutab selle eest, et ürituse või rahvakogunemise korraldaja luba oleks olemas.

§ 3. Tingimused mehitamata õhusõidukite süsteemide käitamiseks mittekontrollitavas õhuruumis kuni 400 jalga (120 meetrit) maapinnast

(1) Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajatele liikmesriigi õiguse alusel väljaantud load, kaugpilootide pädevustunnistused ja käitajate esitatud teatised või samaväärsed dokumendid kehtivad kuni 1. jaanuarini 2022, mistõttu kehtib alates 1. juulist 2021. aastal kuuekuuline üleminekuperiood.

(2) Üleminekuperioodil alates 1. juulist 2021. aastal avaneb mehitamata õhusõidukite käitajatel Eestis võimalus ennast lennundusohutuse järelevalve infosüsteemis (LOIS) ennast käitajaks registreerida, omandada kaugpiloodi pädevus A1/A3 ning registreerida omanikul oma mehitamata õhusõidukite süsteem. Kõik eelnevalt mainitud tegevused hakkavad toimuma LOIS infosüsteemis, mis on kättesaadav veebilehel lois.transpordiamet.ee.

(3) Üleminekuperioodil tuleb mehitamata õhusõiduki käitamiseks kontrollimata õhuruumis kuni 400 jalga (120 meetrit) kõrguseni maapinnast järgida komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/947 sätestatud nõudeid.

(4) Mittekontrollitavas õhuruumis on käitamiseks vajalik komisjoni rakendusmääruse 2019/947 alusel käitajaks registreerimine ning A1/A3 kaugpiloodi pädevuse omamine. Käitamised, mis liigituvad kontrollimata õhuruumis oma olemuselt A2 või erikategooria alla, võivad toimuda tingimusel, et kaugpiloodil on omandatud A1/A3 pädevustunnistus ning et isikul on käitaja registreerimise number.

§ 4. Kooskõlastuse muutmine

(1) Mehitamata õhusõiduki käitamiseks lubatud ajavahemikku on võimalik muuta, kui kooskõlastuse muutmise taotlus esitatakse vähemalt üks tööpäev enne planeeritavat lendu. Kooskõlastusega lubatud käitamise ajavahemikku võib muuta ainult hilisemaks.

(2) Mehitamata õhusõiduki käitamise asukohta ei ole võimalik muuta. Asukoha muutuse korral tuleb taotleda uus kooskõlastus.

§ 5. Kooskõlastuse andmisest ja muutmisest keeldumine

(1) Kooskõlastuse andmisel, sellest keeldumisel või muutmisel lähtutakse eelkõige ohutusest ning see sõltub peamiselt lennuliikluse olukorrast. Transpordiamet võtab taotluse menetlemisel

arvesse ka privaatsuse ja julgeolekuga seotud asjaolusid. Transpordiamet käsitleb igat saabunud taotlust eraldi ning teeb otsused kooskõlastuse väljastamise või sellest keeldumise kohta käitamise spetsiifikast ja tegevusest lähtuvalt.

(2) Kooskõlastuse andmisest või muutmisest keeldutakse eelkõige, kui:

- 1) esineb negatiivne mõju lennuliiklusele ja/või lennuohutusele;
- 2) taotluses soovitud õhuruumi osas on Transpordiamet eelnevalt andnud kooskõlastuse teise õhusõiduki käitamiseks;
- 3) taotlus ei vasta nõuetele;
- 4) taotleja ei ole arvestanud taotluse esitamisel menetlustähtajaga.

§ 6. Lennuliiklusteenindusüksuse õigused

(1) Lennujuhil ja lennuinformaatoril on õigus lähtuvalt liiklusolukorrast lükata edasi kooskõlastuses toodud mehitamata õhusõiduki käitamise algus kooskõlastuses toodud aja piires.

(2) Lennujuhil ja lennuinformaatoril on õigus maandada vajaminevaks ajaks liiklusolukorrast lähtuvalt mehitamata õhusõiduk, kui see peaks vajalikuks osutuma.

(3) Lennuliiklusteenindusüksusel on õigus nõuda koostööprotseduuri mehitamata õhusõiduki käitajaga.

(4) Kui mehitamata õhusõiduki käitaja sõlmib vastava lennuliiklusteenindusüksusega koostööprotseduuri mehitamata õhusõiduki käitamiseks kontrollitavas õhuruumis või lennuinfotsoonis, peab selle heaks kiitma Transpordiamet enne koostööprotseduuri jõustumist. Kui Transpordiamet koostööprotseduuri heaks ei kiida, ei või seda kohaldada.

§ 7. Mehitamata õhusõiduki käitaja vastutus

Mehitamata õhusõiduki käitaja ehk õhusõiduki juht vastutab lennureeglite rikkumise eest vastavalt lennundusseaduse §-le 60¹⁴.

Lõppsätted:

1. Tunnistada kehtetuks Lennuameti peadirektori 9. juuni 2015 üldkorralduslik ettekirjutus nr 4.1-7/15/33.

2. Üldkorralduslik ettekirjutus avaldatakse Transpordiameti veebilehel www.transpordiamet.ee.

Käesoleva haldusakti peale on võimalik esitada vaie Transpordiametile (aadressil Valge 4, Tallinn 11414) 30 päeva jooksul alates haldusakti teadasaamise päevast, haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Rait Kalda
Lennundusteenistuse direktor